

KANNANOTTO 23.9.2009
Tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio

Työntekijöiden työ sähköpostiosoitteiden osalta sähköisen viestinnän tietosuojalakia koskevassa hallituksen esityksessä (125/2003) todetaan, että jos esim. työnantaja on osoittanut työntekijälleen henkilökohtaisen sähköpostiosoitteen muodossa etunimi.sukunimi@yritys.fi, osoitetta on lähtökohtaisesti pidettävä luonnollisen henkilön osoitteena ja etukäteinen suostumus suoramarkkinointiin on saatava. Henkilön asemavaltuuden perusteella voidaan katsoa, että hän toimii yhteisössä tietyissä tehtävissä, joihin suoramarkkinoinnilla tarjottavat hyödykkeet ja palvelut olennaisesti liittyvät, ja tällöin osoitteen voidaan katsoa kuuluvan yritykselle tai muulle yhteisölle. Tällöin etukäteissuostumusta ei tarvita, vaan kyseisellä henkilöllä on ehdotetun 27 §:n mukainen kielto-oikeus.

Nähdäkseni työntekijän tittelin, ammattinimikkeen tms. perusteella ei voida ainakaan kaikissa tapauksissa ja kaikenkattavasti päätellä, mitä kaikkia työtehtäviä hänelle mahdollisesti kuuluu. Yksittäisen työntekijän työtehtävät määräytyvät tapauskohtaisesti ja työnantajan työjohto-oikeuden pohjalta, koska työnantajalla on oikeus päättää, mitä työtä kukakin tekee.

Jos organisaation ulkopuolisen tahon on tarkoitus selvittää yhteisön palveluksessa työskentelevien asemavaltuudet sähköistä suoramarkkinointia varten, pelkästään tittelin, ammattinimikkeen tms. käyttäminen saattaa siis käsitykseni mukaan johtaa virheelliseen lopputulokseen.

Mitään henkilörekisteriä ei voida perustaa ja ylläpitää, ellei olemassa ole henkilötietojen käsittelyyn oikeuttavaa perustetta. Tämä koskee myös sellaisia rekistereitä, jotka sisältävät tietoja yhteisöjen palveluksessa olevista henkilöistä. Henkilötietolain kannalta arvioituna yhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden tietojen käsittelyn voi mahdollistaa esim. rekisteröidyn suostumus tai asiakassuhde (8 §).

Työntekijöiden tietojen käsittelyn perusteena voi olla myös henkilötietolain 19 §, joka mahdollistaa sellaisen suoramarkkinointirekisterin perustamisen, joka sisältää tietoja rekisteröidyn tehtävistä ja asemasta elinkeinoelämässä tai julkisessa tehtävässä ja jota käytetään hänen työtehtäviinsä liittyvän informaation lähettämiseen.

Työntekijän titteliä, ammattinimikettä tms. koskeva tieto on mahdollista tallettaa esim. henkilötietolain 8 §:n tai 19 §:n nojalla perustettuun rekisteriin, jos tämän tiedon käsittelylle on asiallinen peruste ja tarve. Jos tällaista henkilörekisteriä on kuitenkin tarkoitus käyttää sähköisen suoramarkkinoinnin lähettämiseen yksittäiselle työntekijälle ilman hänen ennakkosuostumustaan sähköisen viestinnän tietosuojalain 27 §:n nojalla, erikseen on arvioitava, miten hänen asemavaltuutensa saadaan selvitettyä riittävällä tavalla. Arvioitava on myös, mitä asemavaltuutta koskevia tietoja rekisteriin on tarpeen tallettaa titteliä, ammattinimikettä tms. koskevan tiedon lisäksi.

Sähköisen suoramarkkinoinnin harjoittaja vastaa siitä, että markkinoinnissa noudatetaan sähköisen viestinnän tietosuojalain ja henkilötietolain asettamia vaatimuksia. Tietosuojan kannalta arvioituna suoramarkkinoinnin harjoittajan vastuulla on siis mm. se, että työntekijän asemavaltuudesta on riittävä ja oikea tieto, ennen kuin hänen kohdistetaan suoramarkkinointia ilman ennakkosuostumusta sähköisen viestinnän tietosuojalain 27 §:n nojalla.